Иван Вазов и смехът

Новини | Култура | на 09.07.2025 00:00

Защо говорим за това?

Защото искаме да ти подскажем за забавната страна на големия писател.

Когато бях малка, братовчед ми имаше теория - който напише стихотворение, ще го сложат в учебниците и децата ще го намразят, защото ще ги изпитват за него.
Всъщност беше малко прав. Децата наистина се сърдят на писателите, за които трябва да учат, да получават оценки, да държат тестове... А за никого не учат повече, отколкото за Иван Вазов!

Ти също ще учиш много за него. Ще учиш биографията му, ще учиш най-известните му произведения, ще разбереш как той е Патриарх на българската литература и какво е направил, за да развие патриотичното чувство на българите.

Ние няма да преразказваме всичко това.
Защото искаме да ти разкажем за друга негова страна. Докато ви говорят за сериозните качества на Иван Вазов, учителите често забравят колко забавен може да бъде той.
А ние искаме да ти разкажем точно за смешното.

1. Иван Вазов има герой, който е нещастно влюбен. Докато се опитва да философства и да се утеши, че всъщност не му пука за момичето... вижда две влюбени врабчета и всичко отива по дяволите! Така се и казва главата от "Под игото" - "Философията и две врабчета". Кой ще победи?

> *Той вдигна очи и видя, че това беше цвят от сливата, която бе надвесила клони над улицата. Цветът се ронеше от едно клонче, на което играеха две врабчета и се целуваха с човките си...*
> *Кандов остана вкаменен!*
> *Всичкото му красноречие и философия изчезнаха като дим пред вида на тая любовна сцена...*
> *Той изтърва кърпата с черешите и се хвана за челото.*

2. Пак в "Под игото" има лекар, д-р Соколов, който отглежда питомна мечка. Тя се казва Клеопатра, като прочутата с хубостта си египетска царица. По едно време една от главните героини, Рада, получава нежелано любовно писмо. Докторът и неговите приятели изпращат вместо нея на мястото на срещата... мечката Клеопатра!

> *Псалтът се показа точен на любовното приглашение. Но вместо Рада него го посрещна със страшен рев Клеопатра, която Соколов беше довел и държеше вързана в един тъмен ъгъл на градината, съседна с неговото жилище.*

Впрочем Вазов описва и още една "Клеопатра" - този път малко кученце на дама в трамвая София-Княжево. Но това е друга история.

3. Между героите на "Под игото" има и други забавни образи. Например кака Гинка. По онова време се е очаквало жените да бъдат смирени и да не се обаждат много-много. Не и кака Гинка! Тя е енергична, устата и може да надприказва всички. Има боен революционен дух и не си оставя магарето в калта. По всичко личи, че писателят много харесва характера ѝ!

4. В главата за театралното представление публиката изобщо не разбира, че театърът е наужким. Всички започват да подвикват на героите, а после дълго време се сърдят на актьора, играл лошата роля. Все едно ти да смяташ, че "Том и Джери" е истинска история!

> *Сега, при хладнокръвно размишление, мнозина осъждаха Огнянова, комуто остана вече името „граф“, както се случва въобще с всички любители актьори, които са силно импресионирали зрителите; също и господин Фратю остана „Голос“. Даже тая заран той, чуден, срещна намръщения поглед на някои почтени старци, които не можеха да му простят поведението с Геновева. Една бабичка го спря на пътя и му каза:*
> *– А бре, баби, защо направи така? Не беше ли те грехота от бога?*

5. Вазов има една повест "Чичовци", в която описва враждата между две семейства. Те си правят номера и си отмъщават, и си разменят доста цветисти, направо смешни обиди. Там също има много любопитни герои - например Иванчо Йотата, който ужасно държи на една отпадаща от българския правопис буква. Впрочем в "Под игото" също има герои със забележителни имена - като Рачко Прълето!

– Третю - продължи с растяще въодушевение Иванчо, - третю, йотата е една красота на граматиката, както е очевидно, например...

6. В "Немили-недраги" също има театрално представление. Идеята му е с продажбата на билети да се съберат пари за революцията. Само че първо, представлението е много смешно, защото този път актьорите забравят, че е наужким. А после... изхарчват парите.

Знаеш ли, Иван Вазов е можел да направи своите герои съвършени. Нали са революционери! Би могъл да ги направи истински светци. Само че той ги описва с техните недостатъци, които понякога са тъжни, понякога - смешни.

И какво става - хората четат за тях с голямо удоволствие до ден днешен. Защото виждат, че са хора като тези наоколо, не направени от някакво ангелско тесто. И истински им съчувстват, изпитват симпатия към тях.

Самият Вазов също е бил доста интересен образ. Много обичал да ходи из планината, а също така обичал да наблюдава хората и да описва любопитните им думи и привички (това можеш да опиташ и ти). В младостта си бил съдия (и даже осъдил едно куче, за което друг писател (Алеко Константинов, който по професия бил адвокат) много му се смял). А иначе самият той имал куче, което много обичал да разхожда в Борисовата градина. И даже му се извинявал, ако се наложело кучето да го изчака за някой разговор с приятели!

Много ще се радваме, ако някога почетеш Вазов ей така, извън училище и извън задължителните откъси в учебника. Обещаваме ти, че има какво да ти хареса!

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
/book/6698-ivan-vazov-i-smehat

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени